

NEZÁVISLÝ TYDENÍK

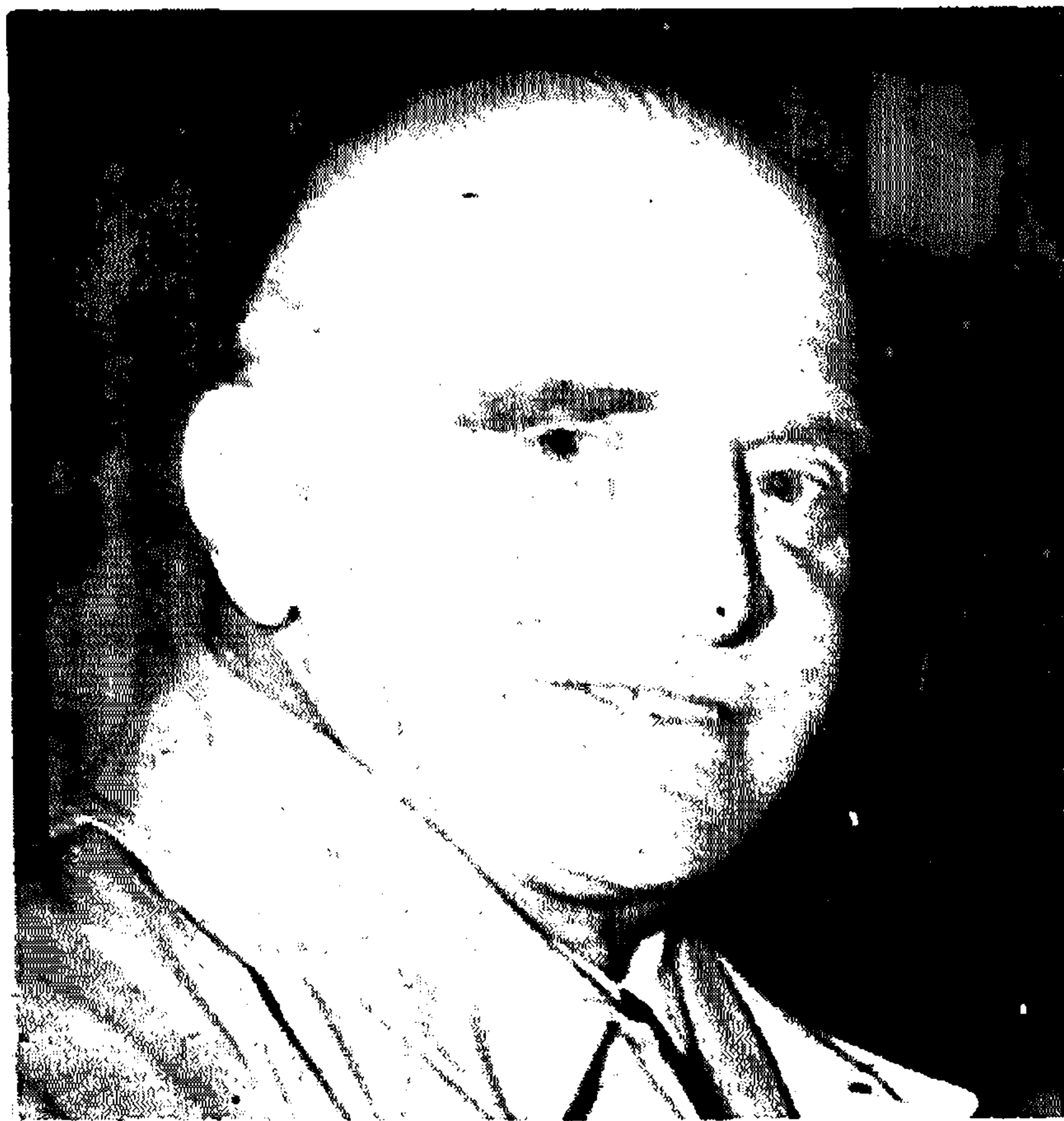
Čechoslavaik

The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I. 4, HOLLAND RD., LONDON W.14

Tel: WES. 2259, WES 9021

PETR ZENKL '80'

Dr. Petru Zenklovi k osmdesátce ne-
má třeba stavět nový pomník. Něko-
lik jich již stojí a jsou nezniči-
telné. Jako sociální pracovník, ad-
ministrátor a nesporně velký pri-
mátor, dobudoval moderní Prahu, v
níž se vyjímal řada zařízení ja-
ko Masarykovy domovy pro přestár-
lé, na něž se jezdili dívat lidé
z celého světa. Jako politik ne-
jen vyhrával volby, ale také zís-
kával naší věci přátele: jeho me-
zinárodní styky před II. světovou
válkou z něho udělaly jednoho z
nejlepších vyslanců v zahraničí.

Před pěti lety, když jsme vzpomí-
nali jeho pětasedmdesátce, napsal o něm jeden z jeho osobních
přátel: "Nejmenuje se Antonín, ačkoliv se narodil v den 13. čer-
vna, který je tomuto patronu ztracených věcí zasvěcen, a on sám
je patron mnoha ztracených věcí..." Kolik je to slove h-
pravdy a jak tragické. I jeho nepřátelé - a není jich málo -
musí připustit, že Zenkl je bojovník jakých bychom v našem po-
litickém životě potřebovali více. A kdo bojuje, ovšem občas ně-
komu šlápne na kuří oko - a těch, kteří mají "kuří oka" je me-
zi námi asi tolik, kolik je Zenklových odpůrců.

Petr Zenkl je vlastenec, Sokol: odtud patrně ono = padni komu padni = ať se tře-
ba jedná o nacisty, kteří ho odvěklí do koncentráku a pak zase o komunisty, před
jejichž žalářem ušel jen tak tak do exilu, který ho ihned a (Pokračování str. 2.)

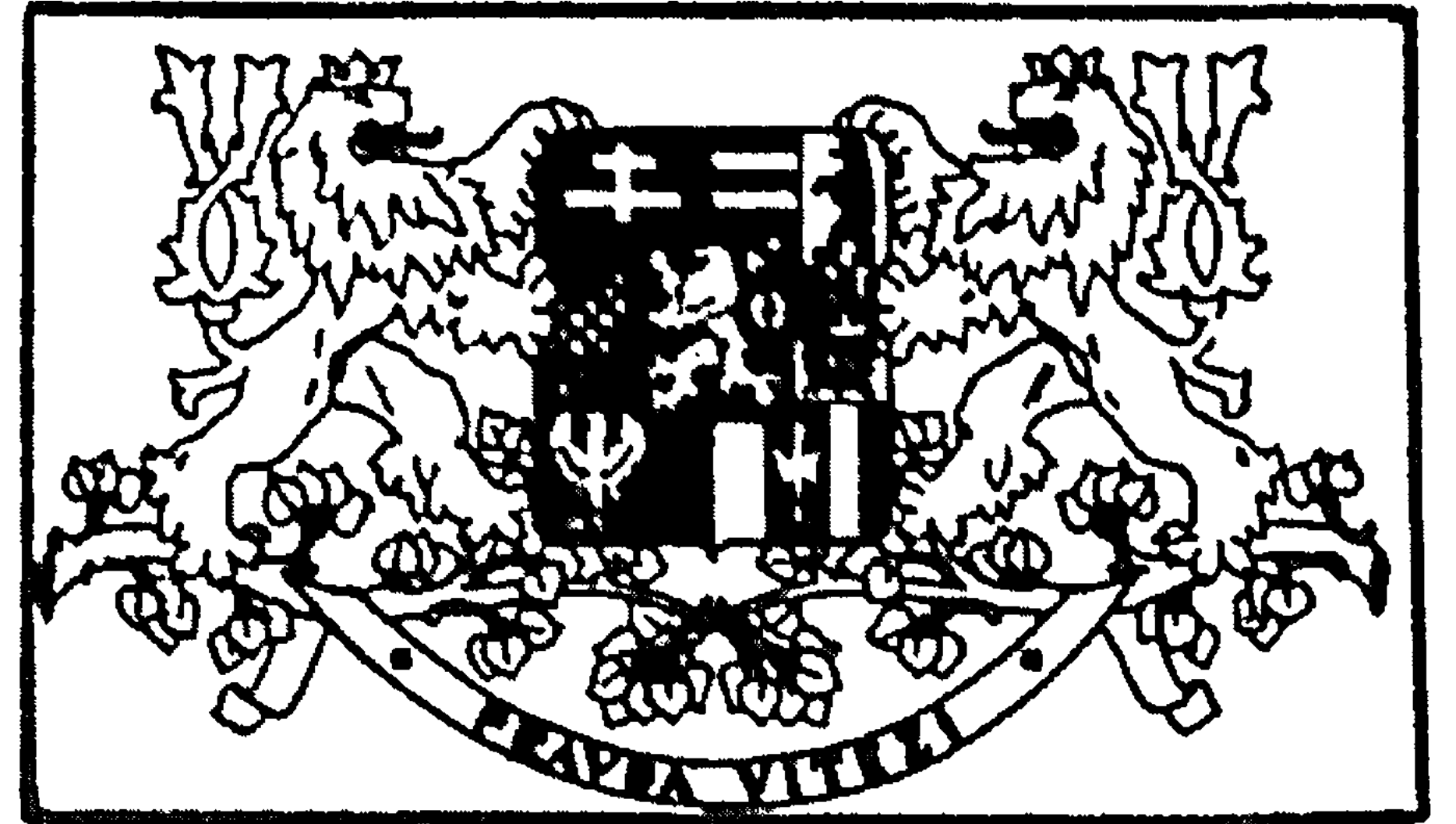
Americký president o nás

V posledním desetiletí je-
s až příliš snadno z-
vyklá na to, že presidenti
Spojených států mluvili ča-
sto o Kubě, Kongu, Vietnamu, Cy-
pru a jiných částech světa ví-
ce a s větším porozuměním, než mluvili o
sovětském kolonialismu, sahajícím hluboko
do srdce Evropy. Muselo nás proto potě-
šit, když president Johnson ve své řeči, pro-
nesené 23. května při otevření knihovny,
věnované památce generála Marschalla v Le-
xingtonu ve Virginii, konečně obrátil svo-
vou pozornost i na onu část světa, která
nám leží na srdci. Pochválil Marschalla
za plán, který nese Marschallovo jméno, a
státnicky prohlásil, že tento plán, ač dal
svobodu západní Evropě, přece nezaručil s-
větový mír a rekonstrukci celé evropské
civilizace, poněvadž železná opona mu v
tom zabránila. Řekl, že dnes chce Amerika
pokračovat v uskutečňování ideálu Mar-
schallova plánu. Že chce posílit způsobi-
lost každého evropského národa, aby si sám
mohl vybrat a formovat svou vlastní spo-

lačnost. - Že všechny evropské národy se
mají sblížit a při tom si zachovat své s-
vou vlastní osobnost. Že Amerika se bude
pokoušet psavit masový řez ropou, roz-
děluje Evropu mosty bohdn mosty i-
deí, návštěvníků a humanitární pomoci. Že
bude hledat nové vztahy se zeměmi, hleda-
jícími nezávislost, otvírat duha mladých
generací proudům západní kultury, k níž
patří, a že chce pomáhat všemu pokroku ve
Východní Evropě, což urychlí i konečné s-
jednocení Německa.

To vše jsou jistě myšlenky krásné a před-
sevzetí chvályhodná. Američané se však ne-
smějí divit, když po všech svých těžkých
zklamáních se západní politikou - v Mnicho-
vě, na Jaltě, při komunistickém puči, ve S-
pojených národech atd. atd. - zůstaneme i ny-
ní kritičtí a analytičtí. A řekneme-li,
že se nám nelíbí, mluví-li president John-
son stále jen o Východní Evropě a niko-
liv o Evropě Střední, ač to byl ustálený
geopolitický pojem, dokud jej komunistic-
ká propaganda nevygumovala z myslí svo-
bodného světa. Bohužel nalézáme také v če-

č. 23 (XVI) *6d* 5. června 1964

ZPRÁVA PRO ČS. TISK A ROZHLAS:

PROHLÁŠENÍ

Čs. obec legionářská v exilu prohlašu-
je, že kniha "ARMÁDA NA ZÁPADĚ" od T. Broda
a E. Čejky, vydaná nakladatelstvím "Naše voj-
sko" v r. 1963 v Praze a vydávaná za "histo-
rii čs. armády na Západě", není vědeckou his-
torií, nýbrž jen tendenční snůškou polopra-
vd, nepravd a záměrných zámlk.

Knihy je zpracována hlavně na podkla-
d vyprávění komunistických buněk, nasaze-
ných v různých složkách čs. odboje za druhé
světové války, opřených o několik nezamlči-
telných údajů z oficiálních archivů.

Čs. obec legionářská pokládá tuto "vě-
deckou" práci za další krok v systematic-
kém falšování čs. historie.

Pplk. J. E. Lišák, MBE, Gen. Alois Liška, CBE,
předseda Čs. obce legi býv. velitel samos-
onářské v exilu, tatné čs. brig. skup-
OSLAVY 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ LEGII
25. VÝROČÍ ARMÁDY II. ODBOJE:

4. 7. 64.: Položení věnce k památníku
válečných hrdinů v Londýně.

*Společný oběd v čs. Národním domě.
Slavnostní schůze. *Společenský ve-
čer. *

5. 7. 64.: Zájezd na hřbitovy vojáků
letců v Brookwood - Ru-

nymead. * Společný oběd. *

(Výročním oslavám bude předcházet tisková
konference v Londýně. Bude též vydána pa-
mětní publikace. Podrobnosti budou čs. i
zahr. tisku a rozhlasu sděleny ve zvlášť
ních buletínech. Přípravuje se zvláštní po-
selství k domovu. FCI)

lé řeči určitou nejasnost v užívání pojmů
jako "people", "nations", "countries": přes-
něji řečeno, zdá se nám, že se stále přes-
ně nerozlišuje mezi otrokem a otrokářem,
mám n ro y, po r b ými ko is-
tickému panství, a jejich vládami. Bude A-
merika pomáhat stavět mosty mezi lid-
pa n a střední Evropu, nebo mezi demokra-
ticí a komunistickými lidmi? Bude ob-
chodem pomáhat československému člověku ne-
bo jeho utlačovatelské vládě? Pomáhá na
příklad prodej obilí našemu hladovému li-
du nebo jen americké kapse a komunistické
politice vyvlastnění půdy a překotné indu-
stralizaci země, již komunismus potřebuje k
své podvratné činnosti v Asii, v Africe a
v latinské Americe? Komu vlastně pomáhají
západní úvěry - lidu nebo vládám? Při váza-
ném a nacionalizovaném komunistickém hos-
podářství a státní obchodní politice bude
Amerika obchodovat s národy nebo s vláda-
mi? A co ony kulturní výměny? Je výměna a
merických umělců za propagandu komunistic-
kých vymožeností výměnou, o kterou máme s-
tát? Proč není třeba takových kulturních
dohod s Francií nebo s Kanadou? A co ty v
zájemné návštěvy - jsou tak docela vzájem-
né? Chce snad Amerika, aby (Pokračov. str. 2)

PETR ZENKL (Pokračov. ze str. 1.) jednomyslně, opakuji=jednomyslně, postavil do svého čela. A ta Zenkl, jistě s' svou minulostí, potřebou současnosti a cílem v budoucnosti, kterým nebylo nic menšího než návrat do svobodné vlasti, se opět jednou rozmáhl a začal lidem šlapat na "kuří oka". A bylo zle. Zenkl, jak svědčí jubileum, jehož vzpomínáme je dost starý, aby mohl být příslušníkem všech tří odbojů. Bohužel, první ztrávil doma = a jistě nezahálel, druhý, jak jsme ji vzpomenu, v koncentráku a do třetího tedy přišel sice jako přední člen vlády a jako předseda největší protikomunistické strany = ale přece jen nevyzbrojen pro potyčky, jež jsou vlastní patrně všem exilům. Nastojte: co nedokázali ani nacisté ani komunisté, se zřejmě podařilo československé emigraci...

Zenkl, lépe než kdokoli z nás, ví, jaká je to nezměrná tragedie nás všech venku a potažmo především těch doma, že nemáme ani po 16 letech účinnou, neodvislou a jednotnou exilovou organizaci a vedení. Není ale mezi námi nikoho, kdo by nám mohl objektivně a autoritativně říci, v čem je vina a na kolik je to i vina Zenklova. Nepokoušejme se tedy ani my o marné a skončeme tedy tuto poznámku tím nesporným, co je třeba připomenout a za co jsme všichni na prahu jeho osmdesátky dr. Petru Zenklovi vděční.

Za Zenklovu dobrou vůli, za nesmírnou píli a nezmarnou houževnatost. Kdyby československý exil jako celek věděl, kolik Zenkl provedl od svého příchodu do zahraničí úspěšných politických, sociálních a jiných intervencí, kolik napsal rozkladů situace a memorand, jež četli nejen státníci a politici, ale také světová veřejnost, kolik napsal článků, knih a brožur, kolikrát přeletěl oceán a kolik jiných cest uskutečnil, jež by byly ke cti i nám mnohem mladším = a jak to, zejména v posledních letech financoval, stál by tu před námi opět vyslanec naší s polečné věci, který si zaslouží naší úcty, díky a přání, aby se dožil splnění našich společných tužeb, jež bez jeho přispění by už patrně patřily jen intencím minulosti. R.S.

AMERICKÝ PRESIDENT O NÁS (Pokrač. ze str. 1) jeho příbuzný v Československu zaplatil předem Američanovi jeho cestu do Československa a jeho pobyt v této zemi? Zakazuje Amerika, aby někdo z Československa nesměl poslat ani staré šaty potřebnému příbuznému? Tak zní naše kritické, ale velmi uctivé otázky, které bychom Americe a celému západnímu světu měli opětovně dávat.

Komunistické země ve Střední Evropě ne směly, jak známo, Marschallův plán přijat a Československo, zatím ještě polosvobodné, muselo svůj souhlas, již jednomyslně v ládce usnesený, na rozkaz Moskvy odvolat. Celá řeč presidenta Johnsona zní tak, jakoby nyní byla chuť jednou odmítnutou po moc znovu nabídnout a dát. To je gesto velkolepé, avšak jen tehdy, budou-li záruky, že se bude pomáhat svobodě a ne útlaku, člověku a ne komunistickým vládám. Ne ní totiž velký rozdíl mezi pomocí humanitární a vojenskou, neboť pomoc humani-

tární může uvolnit fondy, určené na vyzbrojení. Neprospěje se věci míru, bude-li se dávat hospodářská pomoc bez přesných záruk, budou-li se poskytovat úvěry na věci dobré, aby komunistické vlády měly možnost financovat projekty z houbné. Z těchto důvodů čteme krásnou řeč amerického presidenta o nás s nadějí v srdci a také s výzvou k veliké ostražitosti. Ano, hranice s drátěnými pletkami ve Střední Evropě = nejsou mezi Evropou západní a východní = by měly zmizet. Nezmizejí však, nebudeme-li sami si umět přesně vytýčit hranice mezi lidumilností a appeasementem, mezi mírem a unaveností, která vede k válce.

PŘEDPLATNÉ ČECHOSLOVÁKA
Ročně lodní poštou do celého světa:
£1. 15s., \$5, austr. £25:WDM 20. LE-
TECKY: £ 2.8,- \$7, austr. £3. 7s
ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERTY
nechtějí si lask. vyžádají sazby v admin.Č.

(II.) F. Peroutka:
YL EDUARD BENEŠ VINEN?
(Světlem obchází stín mu-
že a hledá spravedlnost)

Bez úzké spolupráce s Anglií a Francií Československo nemůže existovat, hlásal Beneš svým krajanům. Nemusil je namáhavě přesvědčovat, neboť příchyllost k západní kultuře byla právě tak v jejich krvi jako v jeho. Československý národ se cítil bezpečně v spolupráci se západní mocí = nostmi a nedovedl si představit nic lepšího na světě než být jejich přítelem.

Tato koncepce byla celých dvacet let v československé zahraniční politice bez konkurence. Byla by trvala dále, kdyby osudu nebylo napadlo ji vyzkoušet. Události kolem Mnichova jsou dostatečně známy a rozebrány. Československo bylo při nich hlavní postavou. Na této konferenci, na níž se sešli dva demokratičtí ministři = tí předsedové s dvěma diktátory, bylo Československo rozděleno. Hitler dostal svůj podíl, po kterém tak mohutně křičel, Polsko a Maďarsko si vzaly, co chtěly. Československá delegace ani nebyla připuštěna k jednání. Když konečně byla zavolána do vnitř, aby vyslechla hotový již ortel, snažila se pohlédnout do tváře Mr. Chamberlaine. Avšak, jak jeden z členů delegace pak referoval své vládě, "Mr. Chamberlain yawned without ceasing and with no show of embarrassment".

Ptejme se, jak tato událost působila na mysl Eduarda Beneše. Je jasnou povinností státníka mladého národa, aby svůj stát postavil na stranu silného a spolehlivého spojence. Dr. Beneš se o to pokusil = s nezdarem. Po Mnichově jeho celoživotní koncepce ležela před ním v troskách. Československý národ a jeho prezident měli všechny důvody, aby se pokládali za pošelce pro svou zatvrzelou víru v Západ. Při padali si do té chvíle jako přitrození čle nové velké západní rodiny a byli ujišťováni, že tomu tak je. Najednou, bez vysvětlení, bez varovných znamení, s doprovodem zívání Mr. Chamberlaine a s jeho ujištěním, že "jde o národ, jehož jméno sotva známe", byli hozeni na (Pokrač. str. 4.)

FEJETON TÝDNE: Dr. J. PAPÁNEK

BENEŠ OČIMA SLOVÁKA (I)

Autor dal Čechoslovákovi k dispozici svoje vzpomínky na presidenta dr. Eduarda Beneše, s nímž byl ve styku více než 30 let. Budeme postupně otiiskovat ty části a svědectví, jež jsou s to osvětlit některé události z minulých odbojů i z kritické doby poválečné, jež zůstávaly "zamlžené". Vítejte tento příspěvek zejména proto, že pochází z pera významného Slováka, který svoje črty napsal: "Dr. Eduard Beneš = vodca, prezident, člověk".

První raz som sa síšiel s Dr. Benešom v septembri 1917, v zajateckom tábore Padula, kde som bol jedným z organizátorov Čsl. legií v južnej Itálii. Bol to prvý čelný predstaviteľ parížskej Československej národnej rady, s ktorým sa dobrovolci v Itálii stretli. Bol sice v písomnom styku s T.G. Masarykom, M.R. Štefánikom i Benešom, ale to nedo-

stačovalo pre tisíce dobrovolcov pripravených ísť bojovať. Organizovali sme sa spontánne z vlastnej iniciatívy a dlhé čakanie v zajateckých táboroch na uznanie armády Itáliou a stály odklad povolenia ísť bojovať so spojencami proti Rakousku = Uhersku a Nemecku, dobrovolcov od rezaných od sveta znervozňovalo a chvíľami demoralizovalo. Preto bolo treba o sobného styku s Čsl. národnou radou v Paríži a morálnej posily.

Konečne nám bolo oznámené, že príde Dr. Beneš. Prišiel o dva dni opozdene. Bol 33 ročný, malej, nie zvlášť impozantnej postavy, ale istý v svojom chovaní a bystrý v pozorovaní. Veliteľstvo tábora mu nedovolilo prehovoríť k 12 tisícom dobrovolcov v tábore. Dovolilo len, aby sa stretnul s výborom Dobrovoľníckeho sboru v padulskom kláštore. Svojou skromnosťou, otvorenosťou a úprimnosťou si hneď získal dôveru členov výboru. Po informáciách o celkovej válečnej a svetovej situácii a o tom, čo Národná rada konala, uviedol, že bol na italskej hranici

SVĚDECTVÍ Dr. J. PAPÁNEK zahrnuje údobí obou předchozích odbojů; dotýká se luďické podvratné činnosti; pozadí presidentské volby dr. Beneše, jeho poměru ke Slováckům; min. předsednictví Hodžova; postoje Západu k naší věci; mezinárodní role Benešovy a jeho styků se zahr. státy; poměr k politickým odpůrcům; především pak je tu velmi podrobné vylíčení událostí, jež předcházely únoru; zrada našich komunistů i Sovětů. Konečně přise o poměru Masaryka k Benešovi. Je to i apel za československou jednotu.

zadržaný ako podozrelý. Poukázal na mnohé ťažkosti, ktoré musíme prekonávať, súčasne nás povzbudil - ale zdoraznil, že záleží na každom jednotlivcovi a každý musí zodpovedne jednať.

Na jar 1918 M.R. Štefánik dojednal vytvorenie legií, ale bezprostredne pred koncom vojny (v októbri) musel Dr. Beneš prísť zasa do Itálie, aby urovnal nedorozumenia a rozpory vtedy už bojujúcej Čsl. armáde, medzi italským (Pokračování str. 4A)

5.6.64.

** Č E S K O S L O V E N S K O V E Z K R A T I C E ** ČECHOSLOVÁK = 5.

**NÁVAZÁNÍ DIPLOM. STYKU SE ZÁP. NĚMECKEM nabídl NOVOTNÝ za před-

pokladu, že se Spolková vláda oficiálně zřekne Mnichova. ** K
předsedům ZÁVODNÍCH ORGANIZACÍ KSČ Novotný prohlásil: "Nemůžeme
a nebudeme se smířovat s tím, že mírové soužití popletlo hlavu
některým lidem a zapomněli, že je z naší strany formou třídní
ho boje..." **Předvolební nedělní směny, pracovní závazky a na-
hánění na schůze s najmenovanými kandidáty mají prorazit zed
apatie a zvýšit účast na "volbách" 14.6. **

**S TUNISEM podešána d. hod. o zdravotní spolupráci. ** Rudé p-
rávo obvinilo PEKING z "vměšování do čs. vnitřních záležitostí"
protože nabádá čs. voliče aby volili jen "dobré marxisty-lenini-
sty". ** ČS. ZBRANĚ (kulometry) nalezeny v Portugalské Guineji; US
státní department obvinil ČS(S)R z dodávek zbraní na Kypr. **
Min. zahr. V. DAVID se vrátil ze 6denní cesty po Jugoslávii. Na
podzim tam pojedí NOVOTNÝ - hlavně odprošovat za urážky z doby
"stalinistického kultu". **

*** LIDSKÉ OSUDY: 100 se dožila J. MUŽÍKOVÁ v Krnově. ** 95 osla-
vil R. JEHLÍČKA a A. PRAUS v Vošovicích na Pardubicku. * Jan
SOKOL, architekt, 65. ** L. ŠVANCURA, pracovník Lid. strany, 60. ***
VYZNAMENÁNÍ: PAVEL HOROV, básník k 50. jmenov. Zasloužilým umělcem.
** M. V. KRATOCHVÍL a J. TOMAN dostali v. nam. Za zásluhy o výstav-
bu. ** Malíři P. KOTÍK a A. MORAVEC - Za vynikající práci. ** ZEMŘE-
LI: Dr. F. PALA, hudební kritik a historik. ** Dagmar PROKOPOVÁ, he-
rečka, neter E. Basse, ve 42 letech. ** Západoněm. student BICKE-
RICH se sešel v ČS(S)R se snoubenkou H. VOJTELOVOU z vých. Němec-
ka a propašoval ji na Západ ve speciálně seřízeném voze. ** N.
STONE a J. WILSONOVÁ byli bratisl. soudem osvobozeni a deportová-
ni, zatím co A. WALTEROVÁ a T. KARMAN d. stali p. 6. čs. éze i a
potom budou deportováni (kam?) za to, že se pokoušeli převézt do
Rakouska maďarského občana Karmana, snoubence Walterové. **

** Za statisčové podvody s rybami odsouzena v Brně 14členná s
kupina zaměstnanců Stát. rybářství, restaurací a Framene. **

** 60členná skupina SČM navštívila záp. BERLÍN na pozvání soc.
dem. mládeže "FALKEN". Po shlednutí "ZDI" označili tuto za nemo-
rální a dodali, že něco podobného by v Bratislavě nebylo mož-
né... Zed otřásla čs. mládežníky! ** M. ŠTRÁFELDA, agent čs. špioná-
že, dvakrát zatčený v Brazílii, kde dělal údajně novináře, se v-
rátil do Prahy. **

**** J. SMOLÍK, ČS(S)R vyhrál za 54.49.8 hod závod cyklistů Varša-
va-Berlín-Praha.** V týmech vyhráli vých. Němci. ** V Troji byly I.
letošní závody chrtů. ** V osobních vlacích vydán ZÁKAZ KOUŘE-
NÍ. Jen vyjimečně budou připoj. vozy pro kuřáky. ** PODĚBRADY os-
lavily 500 let mírového projektu krále JIŘÍHO. ** V Roháčích na
Oravě mají letos 8 mědvědů. Páchají značné škody na včelstvech
a i na dobytku. ** Nová mapa PRAHY a přilehlých obcí má být do-
končena r 1980... ** GEINICA na Slovensku oslaví 700. výročí s-
vého založení. ** Kniha "V horách Jugoslávie" o čs. partyzánech rá
připravít sbli ov n s titovs ým režimem. * NĚMECKÝ program má
divadélko ROKOKO pro valutové cizince. ** BRNĚNSKÁ stát. filhar-
monie navštíví Polsko, Švýc., záp. Německo a Rak. ** NORSKÝ cestov-
atel THOR HEYERDAHL, proslavený plavbou na voru KONTIKY, před-
nášel v Praze. Posluchači se nevešli do největšího sálu Nové k-
nihovny. ** F. ŠKROUPOVÍ odhalen pomník v rodné obci Osicích.

** ČSL "expresní" vlaky jsou nejpomalejší v Evropě. ** Auto Škoda
1000 MB stojí 44.000 Kčs, £ 2.200 nebo \$ 6.500!! ** Do SSSR a
Mongolska vyvezeme 48 vagonů cukrovinek. ** 1 1/2 mil. lidí se
stravuje v záv. dních kantinách v nichž byly zvýšeny ceny. ** Č

NOVÝ BYTOVÝ ZÁKON

vstoupí v platnost od 1. října. Jde v
něm hlavně o = omezení bytové plochy.
Podle něho bude mít právo jedna oso-
ba jen na jednu místnost. Při tom v-
šak již taková místnost o rozloze 30
m bude pokládána za nadměrnou... Nový
bytový zákon postihne zvláště tvrdě s-
taré a osamocené žijící osoby. Po z-
danění penzí a zdražení některých cen
je nový bytový zákon další ilustrací
klesající životní a hospodářské úrov-
ně. (ii)

ZMETKOVITÉ STAVBY

Veřejnost si stěžuje na špatné no-
vostavby: Inž. Blanka Podlešáková v Li-
terárních novinách naráží, že jí teče
dobytí, ale doufá, že se jí podaří zje-
dnat nápravu; horší je, že není v sí-
lách podniku Pozemních staveb, aby od-
stranili příčiny tvoření plísňe na
stěnách, neboť jde o projekční závalu
tyrizovaných objektů na P. říně. Zlep-
šení stěnové izolace, která by nápra-
vu odstranila, je věcí jiného resortu
= Pražského projekčního ústavu. = O.
Šebor měl provést švédského architek-
ta, který si přál vidět nejnovější v-
zorné stavby. Poslal je na Invali =
dovnu, ale o tom Švéd psal už před 10
lety... A jiné vzorné stavby v Praze
nebylo. = J. Krč. získal byt v novo =
stavbě bez větších závad. V blízkos-
ti však byla výměňková stanice, kte-
rá dělala takový hluk, že nebylo mož-
né si v bytě odpočinout. Obyvatelé by-
li nuceni zůstat c. n. d. na pr-
covistiích, obývání bytu se muselo cme-
zit na nejnútnejší domácí práce... U
všech instancí, na něž se obrátili, se
sešli s porozuměním, avšak žádná z nich
nemá v moci zjednat nápravu. (JN)

TĚSNOPIS UMÍRÁ...

V d. i. v R. d. práv p. ... zuz
H. Kovář, že znalost těsnopisu u nás u-
padá, protože "vedoucí nedovedou mnoh-
dy využívat jeho výhod a možností, ze-
jména proto, že o něm málo vědí". Na
obchodních školách se stal dokonce
nepovinným předmětem...

ACH TEN MARXISM!

Karlova universita udělila čestný
doktorát francouzskému jazykovědci,
Marcellu Cohenovi. Ten ve svém proje-
vu přiznal, že sice přijímá, nazývájí-
lí ho marxistickým lingvistou, avšak
podotkl k tomu, že podle jeho názoru
"nemůže být něco takového, co bychom
mohli nazývat "marxistická lingvisti-
ka", stejně jako neexistuje marxistická
fyzika nebo marxistická zoologie.
Vědy, a zvláště jazykověda, dosáhly
svých základních úspěchů bez ohledu
na idealistické ovzduší, v němž se vy-
víjely... žádný skutečný marxista ne-
může se osobovat nároky na to, že by
se snad mohl obejít bez těchto je-
jích vymožeností a stavět znovu od
základů". (LN)

POKROK: Olmoucký Národní dům bude mít
jídelní lístky v pěti jazycích a za-
vede praní prádla, žehlení, čišťení bot,
odnášení zavazadel a další služby. **
Jsou stížnosti na špatný výběr a ne-
dostatek originality "souvenirů" pro
zahraniční turisty. **

"BYL EDUARD BENEŠ VINEN?" (Pokrač. z 2. str.)
 smetistě novodobé historie. Československo mělo spojeneckou a obrannou smlouvu s Francií. Tato smlouva znamenitě fungovala v klidných dobách. Avšak hned v první krizi bylo odhaleno, že Francie se dívá na tuto smlouvu jako na nezávazné seskupení slov, jehož se kdysi dopustil její neopatrný zahraniční ministr. To, co Českoslováci pokládali za hradbou kolem sebe, nebylo, jak se ukázalo, více než kulisa, kterou převrhl první vítr. Objevilo se, že západní mocnosti mají jen slabou, jestliže vůbec jakou vůli v těch končinách, do nichž osud postavil československý národ.

Otázka je, zda vůbec bylo možno, aby tato událost nezanechala stopy v mysli od povědného a zkušného státníka. Ať cokoliv pro kohokoliv znamenal Mnichov, pro Eduarda Beneše musil znamenat tolik, že jeho koncepce spolupráce se západem selhala. Ale život, zejména život státu, nekončí pádem jedné iluze. Není vinou Eduarda Beneše, že hledal novou koncepci bezpečnosti pro svůj stát. Byl povinen ji hledat. Pozoruhodné na této cestě do pekla je ta okolnost, že byla vroubena samými milogickými myšlenkami. Spíše než o vině musíme mluvit o osudu, což je v tomto případě jen jiný název pro situaci. Ačkoliv jedna koncepce tak zřetelně selhala, jak jen bylo možno, přede v dané situaci neexistovala žádná koncepce jiná, a dr. Beneš ji marně hledal. My nyní víme, že nebylo naděje. Ale jeho srdce i mozek musily hledat naději.

Byv odpuzen lhostejností západu, snažil se posílit postavení svého státu dohodou s Východem a velmi usiloval přesvědčit sám sebe, že to nebude medvědí objetí. Jít se západem nebylo možno, jak se ukázalo v r. 1938. Jít s východem nebylo možno, jak se ukázalo v r. 1948. Jít se západem i východem zároveň rovněž není možno, po něvadž se rozdvíjily a nemají žádné společné cesty. Snad vůbec není na světě žádná spolehlivá koncepce zahraniční politiky pro malý stát v době velkých uchvatitelů. Snad, dokud zůstanou zcela samostatnými, zůstanou také opuštěnými, a jejich cesta nutně bude vroubena omylem, nezdary, zklamáními, tragediemi.

Ačkoliv se mýlil v jiných věcech, v jedné věci se nemýlil. On pevněji než západní diplomat a vojáci byl přesvědčen o ruském vítězství v hitlerovské válce. On pravděpodobně předvídal lépe než oni, jak velkou roli bude hrát Rusko po válce ve střední Evropě. Poněvadž nikdy nepochyboval o tom, že Německo bude poraženo a po něvadž v síly Francie ztratil důvěru, kvapem viděl se blížít chvilu, kdy na evropské povinně zůstane jedině velmoc: Rusko. Jeho celoživotním zvykem bylo dohodnout se s největší silou, zajistit to bylo nepřijemné jeho západnické a demokratické mysli, ale považoval za nezbytné vyvodit důsledky ze situace. Dostí brzo začal projevovat netrpělivost, aby se dostal do Moskvy. Čekal, že brzo Rudá armáda vnikne na československé území, a cítil, že je na čas urovnat otázky mezi Československem a Ruskem, jak je nezbytné. Mezi demokracií a diktaturou, bude-li možno. Domníval se, že jeho návštěva v Moskvě nesmí být dlouho odkládána, nemá-li tam být cynickými pozorovateli považována za kousnutí do tvrdého a nechutného ovoce nutnosti, nýbrž má-

li mít cenu jako součást dobrovolné koncepce. Jakmile z toho v níka je o n p koj=Rudá armáda stane na československém území, tehdy bude pozdě na jednání. Tehdy Rusko povládne již jen mocí a ničeho jiného než holé moci dbát nebude.

Musíme mít na paměti onu zvláštní dobu r. 1943, kdy dr. Beneš přijel do Moskvy. Byla to doba, kdy, jak se říká, vlk se najeďl vajec, aby mu změkl hlas. Tehdy Rusové tak často říkali ano, jako po válce říkali ne. Byla to doba, kdy Rusko dávalo po západních spojencích válečný materiál, kdy je vyzývalo, aby vytvořili druhou frontu. K tomu bylo třeba, aby je přesvědčilo o svých dobrých úmyslech. Užilo k tomu také návštěvy Benešovy. Všechny budoucí záměry Ruska se objevily dychtivě naslouchajícím hostu v běloském cí čistotě. Nemůže být ani řeči o tom, že by Sovětský Svaz kdykoliv se chtěl vměšovat do vnitřních záležitostí svých sousedů. Rusko je příliš inteligentní, aby chtělo sovětisovat Československo nebo Polsko. Rusko se bude vyvíjet k humanismu a k demokracii, a po válce nebude velkého rozdílu mezi Západem a Východem.

Eduard Beneš uvěřil tím snáze, čím více toužil uvěřit. Dovedl si představit, jaké by bylo postavení jeho země vedle zvítězivšího, ale nekompromisně komunistického Ruska. Proto visel na rtech ruských vůdců, když činili náznaky, že porádili českým komunistům "to be reasonable". Kdyby měl být příliš přísně souzen zату to důvěru, která vycházela z bázně a touhy, budiž řečeno, že v ní nebyl osamocen. V téže době v Anglii a v Americe počet knih, které dokazovaly, že Rusko se vyvíjí k demokracii a humanismu, byl desetkrát jedné k počtu těch knih, které dokazovaly, že Rusko se k demokracii a humanismu nevyvíjí. President Roosevelt se o Rusku nemýlil o nic méně než president Beneš. A z téhož důvodu: toužil a obával se, věda, že vývoj Ruska k demokracii je poslední naděje, která světu zbývá. Že, jestliže tato naděje zklame, Německo si ce bude poraženo, ale lidstvo bude mít mír bez míru. A jak dlouho vydrží mír bez míru, aby se nezměnil v katastrofu?

V únoru 1948 sřítla se klenba celé této iluze, která ovšem od r. 1945 den ze dne slábala, definitivně na Benešovuhlavu. Objevilo se, co skeptikové předvídali: že substance komunismu nemůže být rozředěna; že neměnnou vlastností komunismu je vměšovat se; že daleko toho, aby ruská filosofie se stala snášlivou, i ruská biologie, hudba, malířství rychle přestávají být snášlivými; že malému národu není možno žít vedle velkého komunistického Ruska a zachovat si samoostatnost.

Dvakrát bylo prezidentu Benešovi dno vychutnat ssedlinu z poháru života. Po obakrát proto, že reprezentoval malý národ vedle velkého uchvatitele, který se již rozhodl ke skoku. Dvakrát nalezl kritiky, kteří mu vytýkali, že se chová nesprávně. R. 1938 mu vytýkali, že se choval k Hitlerovi nepovolně. R. 1948 mu vytýkali, že se choval ke komunistům povolně. V obou případech je možno namítnout, že i všechny ostatní způsoby byly vyzkoušeny=nejím jiným=a také nevedly k cíli. Jednal-li Beneš vůči Hitlerovi ne-

povolně, byly jiní národy, které je naly povolnější. Beneš odmítal uzavřít smlouvu s nacistickým Německem, ale Polsko ji uzavřelo hned 1939. Beneš nechtěl vyhlásit neutralitu, ale Belgie a Holandsko ji vyhlášovaly tak často, jak jen bylo možno. Beneš odmítal spolupráci s Hitlerem, ale Stojadínovičova Jugoslaviie s ním dlouho spolupracovala. Všechny druhy politiky vůči nacistickému Německu byly vyzkoušeny. Byla československá, polská, belgická, holandská, jugoslávská, rumunská metoda. Konečný výsledek byl týž: Hitler vtrhl do všech těchto zemí.

R. 1943 Poláci zkoušeli vůči Rusku jiný způsob politiky než Dr. Beneš, který jel do Moskvy vyjednávat. Rumunia Maďaři měli také svůj způsob. A opět tyto různé způsoby měly stejný výsledek: všechny tyto země byly podrobeny komunistickému režimu.

Zdá se, že chyba není v metodách, nýbrž v situaci. Patrně vůbec neexistuje úspěšný způsob, jímž by se mohl malý stát řídit před tváří velkého uchvatitele, jestliže za sebou nemá požadavky kolektivní bezpečnosti. Snad vše, co v takové situaci podnikne, je chyba, povolnost či nepovolnost, černé či bílé. Mluvili jsme o problému Eduarda Beneše. Možná, že to nebyl vůbec žádný speciální problém. Snad to byl jen generální problém malého státu v nejisté a nebezpečné moderní situaci, kdy rozvoj techniky dal účinným takové možnosti, jaké ještě nikdy neměli. Ferdinand Peroutka

O PODÍL OSUSKÉHO: (Pokrač. ze str. 6.)

osobně, protože při nejmenším šlo o dlouholetý vývoj, který se ubíral mnohými a navíc jinými cestami než v Evropě. Začátky dlužno hledat už za občanské války. Avšak tři jména možno zdůraznit: P. V. Rovnianek a Milan Getting na slovenské straně a Tomáš Čapek na straně české. Mimo to se nesmí zapomínat na Slovenský Sokol v Americe, který v "gettingovské čsl. línii" dosud pokračuje. A zase: je jisté, že k tomuto vývoji dr. Osuský svým podílem přispěl. Nejdříve v Chicagu, a pak v Evropě, ale zdaleka nebyl rozhodujícím činitelem. F. Novák, USA

Prodají se iwa pravé TIBETSKE KOBERCE, ručně vázané, rozměry 6x3 stop, (asi 2m x 1m), nedostižné jakostí a nesporné historické ceny. Jeden tmavomodrý s květy, druhý světlehnědý s jemným reliéfovým vzorem. Cena £ 32 a 28 (\$ 90 a 84). Další podrobnosti přímo zájemcům. Doporučujeme jako investici. SČKS

25 LEPTŮ T. F. ŠIMONA: "PRAHA": každý u mělcem podepsaný. Provedeno r. 1911 na hollandu. Sbírku doprovází anglická esej Arne Nováka (str. 17). For = má 33=42 cm. Každý obraz tvoří samostatné dílo vhodné k zarámování. Hodí se též pro výstavní účel. Náměty: Praha v noci, Karlův most, Mostecká věž, záběry ze starého města, Pražská brána, Scéna na "Radeckého" nám. Sv. Mikuláš, Zámecké schody, Nerudova ul. Loreta, Zlatá ulička, Hradčany... atd. atd. atd. .... Cena: £ 50, \$ 150.

S. OSUSKÝ (Pokrač. z 5. str.) Prirodzene, s takým pozadím ľudia mali za to, že vláda a prezident Beneš s útokom na ňu súhlasia. Preto ma ministri skandalizovali ďalej. Malo to za následok že sme sa rožisli.

V tejto situácii nepozostávalo mi nič iného ako hľadať ochranu mojej cti pred súdom. Keďže menovaní ministri mali diplomatickú imunitu, nemohlo to byť. Žaloval som Bohusa Benesa, redaktora Čechoslováka, ktorý imunitu nepožíval za jeho článok v Čechoslováku z 2. januára 1942. Predpokladal som, že ministri ktorí ma hanobili dostavia sa k súdnemu preličeniu svedčiť ve prospech Bohusa Benesa a že pravda vyjde na svetlo. Ale ani jeden sa nedostavil.

Sudne preličenie pred "High Court of Justice" skončilo 14. októbra 1943. Pred vynesením výroku, advokát B. Benese žiadal dr. Osuského za odpustenie jestli ho niečím čo v preličení povedal, urazil. Okrem toho žiadal za odpustenie v mene Bohusa Benesa, ktorý dr. Osuského uistuje že nemal v umysle jeho integritu alebo vlastne nectvo brat v pochybnosti.

Bohus Beneš bol odsúdený k zaplateniu všetkých súdnych výloh a k zaplateniu mojich advokátov, taktiež k symbolickej libre, preto že som finančne odškodnenie nežiadal. Sudca zakončil svoj súdny výrok slovami: "V prípade že by si ľudia ešte mysleli, jako si ľudia mysleť budú, že niet dymu bez ohňa, myslím že je správne zdôrazniť, že od prvého až do posledného, všetci doznali že v nešťasti, ktoré postihlo Československo, až do konca, keď žalobca prestal byť členom vlády, ktorá teraz v tejto zemi reprezentuje Československo, žalobca bol nepretržite, nielen vlastencom a statočným mužom, ale mužom integralnej cti a chovania".

V III. odboji stal som sa členom Rady Slobodného Československa, a snažil sa v nej spolupracovať i s tými, ktorí v Londýne nepoctivo siahli na moju česť a vlastenectvo. Avšak dr. Ripkovi nedala pokoj jeho politická filozofia ktorej žil, slúžil a ktorú verejne vyznával v II. odboji t. j., že "politika je 90% taktiky a 10% zásad". Preto v III. odboji pokračoval v tom čo robil v II. Keďže tentokrát dr. Ripka nepožíval diplomatickú imunitu žaloval som ho pred najvyšším súdom štátu New Yorku, za urážku na cti ktorej sa proti mne dopustil v Slovenskom Denníku av Českom Denníku Hlasateli. Sud odsúdil dr. Ripku nielen za urážku na cti, ale i za to, že písal vedome nepravdy, s umyslom mne škodiť. To bola moja cesta v III. odboji.

Na koniec ešte jedno. Tvrdil ste že moja povaha a "tvrdá slovenská hlava" pri viedla ma "do konfliktu i s Vašou Informačnou službou slobodného Československa, a že "nebyť nášho sporu, nebylo by domu čsl. slobodného tisku". Pri písaní vyššie uvedeného, nemohol ste mať na mysli nič iného jako v Čechoslováku uverejnený falsifikovaný obežník predsedu zastupiteľstva Rady Slobodného Československa, podpísaný mojim menom. Obsah obežníka vrhal na mňa svetlo neľostivosti a nepoctivosti pred novou voľbou predsedu zastupiteľstva Rady. Na moj telegrafický protest že obežník je falsifikát, s dotazom prečo ste si u mňa neoveril jeho pravdivosť, od

povedal ste, že ste ho dostal od dovery hodného človeka, ktorý mi pristup k pramenu. Po čase ste sa mi priznal že obežník Vám poslal český vedateľ, prof. Hlavaty, člen zastupiteľstva. Ačkoľvek som Vám dokazal že obežník bol falsifikát, opravu ste v Čechoslováku neuverejnil. Iného sporu som s Vami nemal.

Stefan Osuský

K POSLEDNÍMU PARAGRAFU hořejšího sdělení dr. Osuského konstatuji: Čechoslovák se proti hanopisnému obežníku mu = sel ohradit, protože dr. Osuský jej včas za falsifikát neprohlásil a ŽÁDNÝ PO = DOBNÝ TELEGRAM, o němž se zmiňuje, nám NEPOSÍLAL. Teprve, když jsme se v Čechoslováku bránili, dostali jsme telegram dr. Osuského, zdalí ono číslo Čechoslováku bylo námi skutečně vydáno. Odpověděli jsme, že ANO. Ponecháváme stranou okolnost, že onen obežník uveřejnily i listy, vycházející v USA, jako Chicago = ský Národ, takže nebylo třeba se k jeho obdržení "přiznávat" a také nezáleželo na tom, kdo nám originál zaslal, aby nás informoval, co o nás v USA koluje. Závěrem: Důkazy a opravy, které jsme ne dostali, jsme pochopitelně uveřejnit ne mohli.

J.J.

OPAKUJEME VAROVÁNÍ

(Redakční) Upozornili jsme čtenáře Č. že nemáme dostatečné informace o novém spolku vězňů, který vznikl v Německu. Žádali jsme dopisy i veřejně je ho organizátora, aby podal důkazy, že jde o bona fide hnutí. Naše dotazy nezodpověděl, ale za to útočí na Č. způsobil, který příliš připomíná způsoby Rudého práva a pražského propagačního centra. Protože naše pochybnosti o akci p. Ulatého sdílíme i pozorovatelé v Německu, musíme čtenáře před jakýmkoliv stykem znovu varovat. Doufáme, že nebude třeba tímto případem se ještě zabývat.

JJ/Č.

SUDETONEMĚCKÝ DEN 1964 (Pokrač. ze str. 6.) pro exilové zástupce a hosty hovořil min. dr. Ing. Seeböhm, za Čechy člen předs. Českého Nár. výboru Lubomír Hanák. Kongres se konal v předvečer jednání mezi pražskou a bonnskou vládou o zřízení obchodních misí, kolem něhož se rozvíjí diskuse o platnosti "Mnichovské dohody" z r. 1938. Dr. Seeböhm se vyslovil pro "sebeurčení". K očekávaným výtržnostem radikálních sudetských skupin nedošlo. Čeští exulanti se také setkali s posl. W. Jakschem.

** PRAVDA A FAKTA... (Dopis) Čestmír Ješina popírá (Č. č. 17) pravdivost mé citace z knihy W. Jaksche, která je uvedena na str. 139 jeho knihy "Europas weg nach Potsdam (dva, 1958)". Citace vedoucího evropského soc. demokrata Jaksche je pro mne věrohodná, při čemž nic neubírá soc. demokracii na velikosti, věřila-li v řešení nár. otázek v rámci Rakouska, jak to ostatně výslovně prohlásil již "brněnský sjezd" r. 1899 a jak to formuloval vedoucí soc. dem. teoretik Otto Bauer. Na národním zápase podílel se Habrman zdrženlivě, Soukup je znám "knoflíkovou aférou" a otazník za Šmeralem Ješina takticky přehlédl. Teprve koncem války někteří mluvčí české soc. dem. se zapojili do Kramářova Nár. výboru. Demokracii definujeme obyčejně, co je. Je nutno také říci = co není: Demokracie není demagogie.

Dr. Jar. Měšťan (Německo)

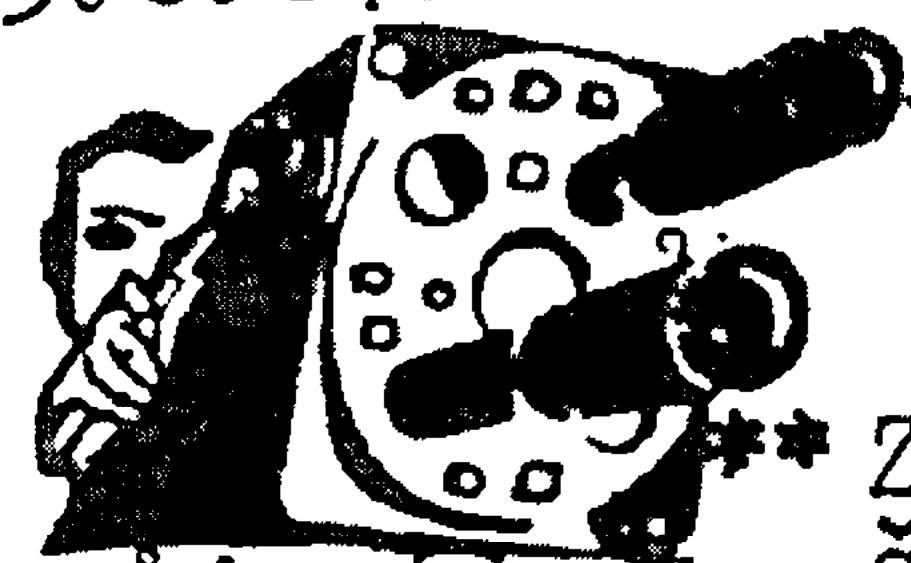
PROJEV PREZIDENTA JOHNSONA o němž píšeme na jiném místě, zdá se být signálem k appeasementu nejhoršího druhu, který připomíná psaní TIMESU před Mnichovem. SUNDAY TELEGRAPH vidí v projevu americkou záruku pro dnešní hranice komunismu v Evropě a konec politiky "osvobození satelitů v Bílém domě" vyhlášené Trumanem! List označuje návrhy jako pokus o "dohodu", která "má smysl, neboť Amerika jako Rusko nemohou bojovat na dvou frontách", t. j. proti Číně a proti sově. Tomuto pojetí v pondělí přizvukuje Daily Telegraph. JJ

BENEŠ OČIMA SLOVÁKA (I) (Pokrač. ze str. 2.) velitelstvom a dôstojníkmi, ako aj politickým vedením prišiel i do Ríma, (kde som bol od júna redaktorom slovenskej časti legionárskeho časopisu = "V Boj" = kam ma sfronty povolal Gen. Štefánik) aby vytvoril normálne diplomatické zastúpenie z odbočky Čsl. národnej rady. Vtedy bol Dr. Beneš už čelom uznanej dočasnej čs. vlády. Jeho takt a dôsledný postup s akým i s problémami generálnom štábe na fronte, pri jednaniach s italskou vládou i v odbočke Národnej rady, mu získaly ďalších čitateľov a dôveru.

Potom sme sa síšli v septembri 1939 v Paríži. Bolo po podpísaní mierovej zmluvy s Nemeckom i Rakúskom a pripravoval sa konečne na návrat do vlasti. Sdelil som mu, že cesta Andreja Hlinku a jeho Československu nepriateľských spoločníkov do Paríža, s finančnou i politickou pomocou Poliakov, pôsobí na Slovensku starostlivo a že na minister pre Slovensko Vavro Šrobár poslal zistiť, čo sa vlastne deje a či Hlinka docielil nejakú podporu svojej činnosti proti republike. Dr. Beneš reagoval tým, že postavenie Slovenska v republike je zaisťované, že to už žiadna propaganda a nikto nemôže poškodiť ani zmeniť a že Hlinkova činnosť a jeho spoločníkov nič nedokáže a nemusí nám spôsobovať starosti. Chcel aby som sa s ním vrátil domov. Súčasne ma žiadal, aby som pred návratom informoval o celej veci Dr. Stefana Osuského, ktorý ostával v Paríži dojednať mierovú zmluvu s Maďarskom. Tento mi po rozhovore a účelu mojej cesty a o tom, čo mi Dr. Beneš prikázal, sdelil = "ostanete tu". Dr. Beneš prijal tento diktát bez námietok a s kludom atak som ostal a vrátil sa až po týždni.

(Pokračovanie prístě)

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

** Zemřelý indický min. předseda PANDIT NEHRU osvědčil svůj zájem o ČSR návštěvami před válkou i po puči. Bohužel sene potvrdila zpráva, že položil věnec na hrob TGM v Lánech, když ne našel jeho ostatky v Památníku osvobození. (FCI) ** Delegace ACEN (Kutt, Dimitrov, Visoianu a Řehák) byla přijata předs. Evropského hnutí, M. FAUREM s nímž hovořila o reorganizaci Komise pro stř. a vých. Evropu. (ACEN) ** V osadě Sv. VÁCLAVA v Torontě, vysvětil J. E. kardinál J. C. McGUIGANA nový český kostel s hallou. Mši celeb roval dp. J. JANDA, kázal dp. J. FERT, SJ, PhD. (HD) ** NAŠE HLASY v Kanadě, čs. svob. týdeník vydávaný s obětavostí red. kruhem, oslavily 10 let trvání. Hodně zdaru! (Č/FCI) ** MASARYK MEMORIAL INSTITUTE v Torontu udělí opět studijní výpomoci ve výši \$ 1.250. (HD) ** Z výpravy Čedoku do Paříže se nevrátí známý malíř Jiří HEJNA se ženou. Je členem Svazu čs. výtvarných umělců. (MT) ** Spisovatelka dr. M. TUMLÍŘOVÁ, oslavila ve Francii 75. (Bič) ** Mladý čs. vědec, dr. Oldřich ŠEBEK předsedal na sjezdu 5.000 odborníků sekci pro pro jevy z oboru průmyslové mikrobiologie. Byl pak pozván k přednáš kám v Mexiku a na další vědecké sjezdy. (H) ** Denise BARÁNKOVÁ, 21, dcera spoluprac. fy. BATA, narozená v Indii, byla zvolena krá lovnou krásy torontského deníku STAR. (HD) ** Simone HANÁKOVÁ-CO-DINAS zpívala s Norimberskou filharmonií na Evropském večeru pí sně mezinár. repertoíru. Arie s Rusalky byla odměněna mimořádným potleskem. (M) ** Jan MĚCHURA, syn exulanta-technika a novináře, patří mezi nejlepší žáky na své škole v Houstonu a účastní se již v 11 letech soutěží v mimořádné znalosti anglického diktá tu. (H) ** Dr. Rudolf KELLER, vynikající čs. novinář a vydavatel Pra ger Tagblattu, zemřel v N. Yorku v 89 l. (M) ** Mme. Christine LAM-PEL, roz. de la HAYES, manželka dr. O. Lampela, známého literáta, hu- debníka a poradce v mezinár. politických otázkách, zesnula v Lon dýně po krátké těžké nemoci. (FCI) ** Princ Eduard LOBKOVICZ byl svědkem na svatbě švagra Don Carlos Hugo BOURBON-PARMA v Římě. (M) ** MARIONETTES EMPIRE, čs. loutkové divadlo z Paříže bude v červnu účinkovat v Jugoslávii. (V) ** Mezinár. symposium o VELKÉ MORAVĚ uspořádala HARVARDSKÁ universita za účasti dr. A. DOSTÁLA z filosof. fakulty K. university v Praze. (LN) ** Americká revue The REPORTER měla hlavní článek na námět: Pr ž-ké Kafkovy obvy se vyplňují. Tato studie Franze KAFKY od G. BAILEY potvrzuje stou- papající zájem tamních literátů. (L) ** O akci za vydání SOKOLSKÉ známky v USA referoval SUDETENDEUTSCHE ZEITUNG. M.

LISTÁRNA REDAKCE:

SOUD NAD ODPŮRCI (Závěr):

Pokračujeme v otiskování odpovědí dr. Š. OSUSKÉHO" na naši kritickou vzpomínku k jeho osmdesátce. Č/JJ.

(ZASÍLÁNO) "Varoval jsem ho (dr. Beneše), aby to (kritiku Západu) před nikým dále ne opakoval, lebo by to mohlo být zneužívané a vykladané, jako keby sme neboli na strane Francie keď ju Hitler napadne. Poznamenal som, že som po Mníchove čítal jeho rozho- vor s vyslancom de Lacroix z 15 septembra 1938, tak tiež i záznam Leona Bluma, zo 17 septembra 1938, o vzkaze pres. Benesa Blumo vi, osobným poslom doručený. Záznam Leon Blum odovzdal Daladierovi pred jeho cestou do Londýna, rano 18. septembra 1938, kde sa vlády anglická a francúzska dohodly o po- stupení nášeho uzemia Nemecku. Od toho času dr. Beneš so mnou osobne priamo nejed- nal, a jednal so mnou len prostredníctvom gen. Ingru a dr. Outraty.

Po ustavení provízornej vlády v Londýne ktorej som sa stal členom, 5 ministrov, dr. Ripka, gen. Ingr, dr. Slávik, dr. Outrata a Ján Bečko, zahájili proti mne, ve Štátnej rade, 1. júla 1941, surový útok, že som sabotoval odboj a že som jednal jako zrádca. Napriek opätovným zákrokom u predsedu Štátnej ra- dy, vysl. Maxy, nemohol som docieľiť aby dal záležitosť na denný poriadok, aby som mo- hol odpovedať. Na moju žiadosť aby sa mi- nisterska rada vecou zapodievala, Msgr. Šrá- nek, preds. vlády, mi odpovedal, že to je vec Štátnej rady a nie vlády. President Beneš ktoremu som celú vec písomne predložil so žiadosťou aby sa postaral o to aby moji hanobitelia lebo dokazali alebo odvolali čo tvrdia, príjem dopisu mi sucho potvrdil a mlčal.

V tomto stave zasíahol do vecí Bohuš Be- neš = synovec prez. Beneša, a redaktor Če- choslováka, oficiálneho orgánu čsl. vlády, ktorý podliehal pravomoci min. Informácií dr. Ripkovi = článkom 2 januara 1942, ktorý bol ozvenou útokov proti mne ve Štátnej rade 1. júla 1941. (Pokrač. str. 4A)

Pražské LITERÁRNÍ NOVINY p ozra- dily, že si doma "zvykají na špi- navá města, zchátralé biografy, po- mal, zlečís. e. e. a nevytopené v- laky, přeměněné jesle a prodava- če, doktory a jiné veřejné zamě- stnance, jednající jako byrokrat- té", což neodvratně vede k pocitu, "že toto vše je nedílnou částí komunismu..."

JAPONSKÝ ŘÁD RAYMONDOVI : SPOLKOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ:

Kladenský rodák Antonín Raymond studoval na tanní realce od jejího založení v r.1899, později emigroval do USA. Měl aktivní podíl na naší osvobozené akci v I.světové válce, když v generálním štábu americké armády byl ve styku s proslaveným kapitánem Emanuelem Voskou. V r.1919 navštívil Japon = sko, kde spolupracoval s architektem F.L.Wrightem na stavbě hotelu Impe = riál. Když se zde uadil byl činný jako čes.hon.orární konsul v Tokyu v le = tech 1925-1939. Během II.svět.války byl opět v USA. V r.1948 navštívil opět Tokyo a založil zde projekční kancelář.

Nyní byl vyznamenán japonským pancovníkem vysokým řádem Vycházejícího slunce, ježž mu odevzdal nám.min.zahraničních věcí,Takio Ohda,za pomoc při zvýšení úrovně japon = ské architektury a technologie a jejich úspěšnou propagaci v zahraničí. Raymond je i v 75 letech stále velmi činný jak v Japonsku tak i v USA. V citaci, jež doprovází udělení řádu,se praví, že "Raymondovo jméno bude vždy spojeno s historií japonské ar = chitektury, neboť mnoho současných předních architektů patřilo mezi jeho žáky."(MJ)

LONDÝNSKÁ VZPOMÍNKA NA DR. BENEŠE

U příležitosti 80.výročí měli zajímavé projevy býv.kancléř J. Smutný a dr.J.Stránský,který,sám osmdesátník,překvapil úžas = nou svěžestí a vervou se kterou obhajoval muže jehož byl spolu pracovníkem a přítelem. Oba projevy se však též vyznačovaly tím co v nich řečeno nebylo.

Vzpomělo se Peroutkova spisu:"Byl Eduard Beneš vinen?",jako důkaz,že se už na po = čátku exilu pokládala tato otázka,ale nebylo řečeno,že autor ji sám zodpověděl, že Beneš vinen nebyl...Mluvílo se o tom,že Beneš byl v únoru ke kapitulaci donucen, a le nebylo řečeno,že před pučem dr.Stránského (a dr.Zenkla,viz Č.č.22) včas varovala a jasně řekl,co je třeba za takových okolností dělat. (To nyní potvrzují v plném roz = sahu i vzpomínky dr.Papánka,jež v Č.otiskujeme). Redaktor Č.na tyto okolnosti upo = zornil a řekl,na další Benešovu obranu,že v době kdy byl tak těžce nemocen,vina za zdařilý puč padá hlavně na jeho okolí,na vládu a politické strany,které nejednaly podle jeho včasného varování,což se týká též přítomných,t.j.pp.Smutného a dr.Stráns kého. Na to došlo k zajímavé "výměně informací" mezi přednášejícími,jak kdo byl v kritické době povolný a ochotný...Závěr:Pravdu do všech důsledků,jinak mlčet. J.J.

**HNUTÍ ČS.KŘESŤANSKÝCH DEMOKRATŮ V EXILU mělo IV.výroční sjezd v dolnorakouském Ro = hru,v blízkosti čs.hranic. Vzdało hold studentské mládeži a těm občanům v Českoslo = vensku,kterí se o májových slavnostech v Praze odvážně přihlásili k ideálům svobody. Sjezd pozdravil i demokraty Brazílie,kterí zachránili svou zemi před komunismem.Před sedou potvrzen J.Kusý,mpř.Slovák M.Pátek,gen.taj.K.Rosa. Na konci sjezdu udělil č = častníkům J.M.Domíník Prokop OSB,kdysi opat v Broumově,požehnaní. (H)

SUDETONEMECKÝ DEN 1964

O letnicích se sešel v Norimberce tradiční Sudetský den za účasti 400.000 býv.ně = meckých občanů z ČSR,kterí žijí dnes ve Spolkové republice a v jiných zemích na zá = padě. V rámci Kongresu,byly pořádány vědecké,umělecké a folklorisistické podniky . Mezi účastníky byl Dr.Otto Habsburg,min.vnitřní Höcherl,bav.min.předs.Goppel,církev ní hodnostáři,univ.profesoři,zástupce Ligy Arabských Států H.Fakoussa a řada pří = slušníků emigrací:maď.bulh.baltské,chorv.ukraj.a větší počet exulantů z ČSR a to i z N.Yorku,Madridu,Londýna,Paříže,Holandska,Švýcarska a ze Spolkové republiky.Letoš ní kongres se konal pod heslem "Versöhnung Ja= Verzicht Nie",k němuž promluvil na hlavním náměstí za účasti 100.000 osob bonnský min.Seebohm. Cenu císaře Karla IV, která se uděluje v rámci kongresu,dostal Prof.Dr.Hertz z Londýna. Na tiskové konfe = renci bylo hovořeno o rozsahu "destalinisace" v ČS(S)R a na obědě (Pokrač.str.4.)

PAMATUJTE NA "ISKOVÝ" FOND ČECHOSLOVÁKA

N Čerpá náměty jak z českého tak i světového prostředí. Nový překlad má 202str = všel u C s ell st jí 21/= bo \$ 3. Jeh a ní anglické k i y j o : The Charit. Ball; The Midnight Patient; Missing; The lone y Rebels; Seven times the leading man; The Hideout; The Plot,a Letters from exile. Některé z těchto titulů jsou vyprodané,avšak anglického vydání "Listů z exilu" má naše knižní služba větší počet exem lářů,které mo ou mí odbě a ele za pouh 4 š nebo 60 (ŠČK)

POLITICKÁ LITERATURA DOMA: Kniha"CESTOU K ÚNO = RU"je příspěvek nár.soc.reneg.ta dr.Václava Krá le, který"výběr m z archivů"dozraduje,že jeho sta na vlastně "připravovala mč",neboť soustavně m řila"výsledky květnové revoluce" Str.434,417.= \$ 4(Vydalo Svob.slovo)**Pohled na Západní Ně = mecko a jeho"dravý imperialismus"podává brožur ka"NEMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA"od B.Stáhka.Str. 100,4/6, 75-š

ČECHOSLOVÁK JE LIST, KTERÝ BOJUJE!

Volná tribuna:

O PODÍL OSUSKÉHO

K dopisu dr.V.Kabeše (Č. 15.V.) bych chtěl přičinit tuto poznámku: Nemám v úmyslu diskutovat o osobnosti dr.Osuského,ale chtěl bych jen konfrontovat se skutečnou historií první bod je o dopisu. r.Kabeš p še:"Bez Osuské ho nebylo by bývalo česko=slovenského dorozumění na americké krajanské základně a tím také ne Československa v podobě,jakou naby lo v roce 1918..."=

V Kabešově větě jsou zahrnuty dva argu = menty,které sice zdánlivě na sebe navazují, ve skutečnosti jsou to naprosto odlišné vě ci. Československo nabylo r.1918 podoby, o které se vůbec nerozhodovalo na krajanské základně v Americe,nýbrž ve spojeneckých kru zích ve Washingtoně,Londýně,Paříži a Římě. A v těchto městech se o tuto podobu úspěš = ně zasazovali Masaryk,Štefánik a v praxi hlavně Beneš. Paměť si možno osvěžit v kni ze D.Permanové "The Shaping of Czechoslovak State. Diplomatic History of Boundaries of Czechoslovakia,1914=1920"(Leiden,1962). Má = lí dr.Kabeš na mysli Pittsburghskou dohodu, která jen schvalovala Masarykův válečný pro gram a byla podepsána ostatně v době, kdy dr.Osuský byl už delší dobu v Evropě, pak nutno dodat,že tato dohoda nemohla mít na mezinárodní vývoj československé věci žád = ný vliv i kdyby byla podepsána před r.1918. Tím ovšem nechci zmenšovat zásluhy americ = kých Čechů a Slováků ani dr.Osuského, ale nelze je považovat za rozhodující činitele.

Pokud jde o Kabešovo tvrzení,že bez dr.O suského by nebylo česko=slovenského dorozu mění na americké krajanské základně,také to se nezakládá na historické pravdě. Je prav da,že dr.Osuský stál=na rozdílu do mnohých jiných am.Slováků= od začátku na českoslo = venské základně,ale vedle něho a už před ním stáli na této základně nekompromisně ta ké četní jiní. Jeden z představitelů am.Slo váků za I.světové války,Jan Janček napsal o tom v americkém"Slovenském Denníku"z 28. února 1925: "V samom táboře vedoucích ame = rických Slovákov byly dva prúdy. Jeden prúd byl reprezentovaný Sokolstvom v čele s Get tingham,Ambroseom,Ihriským,chicagskými Slo = vákmi reprezentovanými Šustekom a jinými=a druhý prúd reprezentovaný bol Ivanon Daxne rom st.,ktorý vplýval na vedúce kruhy Slo = venskej ligy. Prvý prúd=pomenujeme ho Get tinghamovým= si uvedomil,že páska nár. .... priš len v spolupráci s Čechmi...uhý prúd Daxnerov hupkal medzi guberniou ruskou a me dzi akousi samosprá ou v r mci Uhorka..."

Dr.Osuský byl v chicagské skupině,kterou vedl Šustek a která dr.Osuského r.1916 pro sadila do vedení Slo.venské ligy pak jako jednoho ze dvou jejích ...l.gátů ...Evr.py.

Myslím,že se zásluha za česko=slovenské dorozumění na americké krajanské základně nedá přisuzovat jedině (Pokr.č.st.4.)

Čechoslovák FCI
o zahraničí

Vydavatel : Svob. čs. tisková společnost.
Redaktor: Josef Josten,
4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)
Telephone: WEStern 2259 or 9021
Registered at the G.P.O. as a newspaper.